

РЕШЕНИЕ

№ 37277

гр. София, 12.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав, в
публично заседание на 02.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **11769** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 144 и сл. вр. с чл. 107, ал. 3 ДОПК.

Образувано е по жалба на “Алексия 2002” ООД срещу Акт за установяване на задължение № П-22221423222515/27.08.2024г. на орган по приходите при ТД на НАП С., потвърден с Решение № АУ-12 / 25.10. 2024 г. на директора на ТД на НАП С..

В жалбата се излагат съображения, че издаденият акт е необоснован и незаконосъобразен, като се оспорва изводът на органите по приходите, че собствената на жалбоподателя БиоЕЦ е източник за производство на ел.енергия, посочен в чл.7, пар.1 от Регламент (ЕС) 2022/1854- гориво от биомаса/твърди или газообразни горива от биомаса, с изкл. на биометан, при което приходите от същата се ограничават до максимум 180 eur за MWh. Разяснява се как е проектирана и изградена електрическата централа и как се осъществява пречистването в наличните на централата инсталации, така, че крайният продукт, на който тя работи, е биометан. Налице е и позоваване на водената кореспонденция с НАП и ФСЕС. Изложените аргументи са в насока, че БиоЕЦ “Сливата” попада изцяло в изключенията на чл.7, пар.1 от Регламента по отношение на биометана и не е задължено лице по пар.8 от ПРЗ на ЗДБРБ за 2022г., ЗБДОО за 2022г. и ЗБНЗОК за 2022г., като, съответно, се изразява несъгласие с изложените мотиви в решение № АУ-12/25.10.2024г. на директора на ТД на НАП С. и извършеното с решението позоваване на писмо изх.№ Е-12-00-337/29.09.2023г. на министъра на енергетиката и цитираното с това писмо становище на А.. Моли се за отмяна на оспорения акт.

В депозирани писмени бележки се поддържат изложените в жалбата доводи. Претендират се разноски.

Ответникът - директор на ТД на НАП С., чрез процесуалния си представител, счита жалбата за неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, след като обсъди доводите на страните и съобрази представените по делото доказателства, приема за установено следното от фактическа страна:

С писмо изх. 1689/30. 06. 2023г. Фонд Сигурност на електроенергийната система е уведомил изп. директор на НАП за задължените лица съгл. §8 от ПЗР на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022г., представяйки информация за производители на електрическа енергия, които не са подали декларация за дължимите целеви вноски.

С писмо изх. № 92-00-907-1/28. 09. 2023 г. на изпълнителния директор на НАП до министъра на енергетиката е отправено запитване за лица, между които и „Алексия 2002” ООД, които се самоопределят като попадащи в изключението на чл.7 от Регламент (ЕС) 2022/1854. От министъра на енергетиката е получен отговор с писмо изх. № Е-12-00-337/ 29.09.2023г., че посочените в насрещното писмо енергийни обекти на биомаса не следва да се третираат като инсталации, използващи биометан за производство на ел.енергия.

С Резолюция за извършване на проверка № П-22221423222515-ОРП-001/27.11.2023г., издадена от главен инспектор по приходите при ТД на НАП С., е разпоредено извършването на проверка на „Алексия 2002” ООД за установяване на вноски за Фонд Сигурност на енергийната система за периода 01. 01. 2022г. – 31. 12. 2022г. Проверката приключва с Протокол № П-22221423222515-073-001 /27.08. 2024г., в който са посочени стойностите на извършените продажби на електроенергия, както и се посочва размер на дължими вноски за ФСЕС за месец 12/2022г.

С Акт за установяване на задължение № П-22221423222515 / 27.08.2024г. на орган по приходите при ТД на НАП С., на основание пар.8, ал.1 от ПЗР на ЗПР на ЗДБРБ за 2022г., ЗДБО за 2022г. и ЗБНЗК за 2022г. е определена целева вноска за Фонд СЕС, за месец декември 2022г. в размер на 96 343 лева и дължимата лихва в размер на 20 365.52 лева за периода от 16.01.2023г. до 27.08.2024г.

С жалба вх. № 53-03-4004 от 02.10.2024г. „Алексия 2002” ООД е оспорило издадения АУЗ пред директора на ТД на НАП С.. С Решение № АУ-12 / 25.10.2024г. на директора на ТД на НАП С. жалбата е отхвърлена .

В хода на съдебното производство е назначена съдебно-техническа експертиза, която, след анализ на проектната и техническа документация на БиоЕЦ “Сливата” и посещение на място, е констатирала, че електрическата централа е проектирана, изградена и оборудвана както за производство на биогаз, така и за последващото му пречистване (въпрос 2); от данните на наличния към системата газанализатор, измерващ показателите на пречистен биогаз, е установено, че същият съдържа над 95% метан (въпрос 3); инсталацията за производство на биогаз и неговото пречистване е свързана с когенератори Caterpillar CG 170-16, като цялото добито количество биогаз се изгаря в тях и по този начин се генерира електрическа енергия, която отива към електрическата мрежа на страната (въпрос № 4);

Вещото лице подробно е описало процеса на пречистване на произведения биогаз, при който се отстраняват токсичните газове, така че да остане само метана, който биометан има същите свойства като природния метан и може да се използва по същия начин и процеси, които обичайно са запазени за природния газ (т.2.2 от обстоятелствената част във връзка с въпрос №5).

Направен е извод, че анализираният процес на пречистване на произведения в БиоЕЦ

“Сливата” биогаз установява, че крайният продукт е биометан, отговарящ на определението, дадено в Регламент 168/2013г. на Европейския парламент.

По делото е представено (л.49) Решение № Ц-17 / 01. 07. 2022 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, с което решение са актуализирани преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от биомаса и определяне на премии за производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници.

Представено е писмо изх.№ 428-9 от 13.02.2023г. на ФСЕС до “Алексия 2002” ООД, с което Фондът е уведомил дружеството, че поради изразени позиции на компетентни органи (цитирани са Агенция за устойчиво енергийно развитие и министъра на енергетиката) дружеството не попада в обхвата на изключенията на чл.7, пар.1 от Регламент (ЕС) 2022*1854 по отношение на биометана.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.- град обосновава следните правни изводи:

Жалбата е депозирана в срок, срещу подлежащ на обжалване административен акт, от надлежна страна, за която е налице и интерес от обжалването, поради което жалбата е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна по следните съображения:

Атакуваният акт е издаден от компетентен орган и при липса на съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

Материалноправното му обосноваване е свързано със следно: Според § 8 от ПЗР на Закона за прилагане на разпоредби на ЗДБРБ за 2022г., Закона за бюджета за държавно обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на НЗОК за 2022г., производителите, обществените доставчици и търговците на електрическа енергия са задължени да внасят във ФСЕС целеви вноски от получените пазарни приходи от продажбата на електроенергия, произведена от източници по чл. 7, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2022/1854, от всяка сделка без данък върху добавената стойност, сключена по свободно договорени цени с период на доставка от 1 декември 2022 г. до 30 юни 2023 г.

Съгласно чл.6, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2022/1854 пазарните приходи на производителите, получени от производството на електроенергия от източниците, посочени в член 7, параграф 1, се ограничават до максимум 180 EUR за MWh произведена електроенергия.

По аргумент от чл.7, параграф 1, б. „д“ от Регламент (ЕС) 2022/1854, таванът на пазарните приходи, предвиден в чл. 6, се прилага за пазарните приходи, получени от продажбата на електроенергия, произведена от горива от биомаса (твърди или газообразни горива от биомаса), с изключение на биометан.

На основание § 9 от ПЗР на Закона за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022г., в 15-дневен срок от влизането в сила на този закон Агенцията за устойчиво енергийно развитие, операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи и търговците на електрическа енергия подават във Фонд Сигурност на електроенергийната система информация за задължените лица по § 8, ал. 1, 3 и 4.

За да обоснове извод, че “Алексия 2022” ООД не попада в изключението на чл.7, пар.1, т.д от Регламент (ЕС) 2022/1854, административният орган се е позовал на писмо изх. № Е-12-00-337 / 29. 09. 2023 г. на министъра на енергетиката (стр. 48), представляващо отговор на запитване на изпълнителния директор на НАП дали определени дружества, сред които и процесното, са задължени да правят вноски във ФСЕС на основание пар.8 от ПЗР на Закона за

прилагане на разпоредбите на ЗДБРБ за 2022г.,ЗБДОО за 2022г. и Закона за бюджета на НЗОК за 2022г.

В писмото на министъра на енергетиката е посочено, че определените дружества, сред които и процесното, попадат в обхвата на чл.7, пар.1 от Регламент (ЕС) 2022/1854, предвид използваните възобновяеми източници за производство на електрическа енергия. Посочено е, че по данни на ФСЕС, тези обекти са с инсталирана мощност над 1 MW и съгласно пар.8 от ПЗР на ЗПРЗДБРБ за 2022г., ЗБДОО за 2022г. и ЗБНЗОК за 2022г., производителите на електрическа енергия от тези обекти имат задължение да внасят във ФСЕС целеви вноски от пазарните приходи от всяка сделка без ДДС. По отношение прилагането на изключението съгл. чл.7, пар.1, б.д от посочения Регламент е направен извод, че посочените в писмото на изпълнителния директор на НАП енергийни обекти на биомаса не следва да се третират като инсталации, използващи биометан за производство на ел.енергия.

Съдът не се съгласява с така изложените обстоятелства.

Нито писмото на министъра на енергетиката № Е-12-00-337 / 29. 09. 2023г. , нито становищата на ФСЕС, обективирани в писмо изх.№ 1689/30.06.2023г. до изпълнителния директор на НАП и писмо изх.№428-9/13.02.2023г. до “Алексия 2002”ООД съдържат надлежни, нормативно обосновани аргументи, че жалбоподателят не попада в изключенията по чл.7, т.1,б.д от Регламент (ЕС) 2022/1854. Напротив- и писмото на министъра на енергетика и становищата на ФСЕС цитират (препращат) към становище на Агенцията за устойчиво енергийно развитие, което е изцяло в контекста на изводите по приетата по делото СТЕ. Според това цитирано становище на А. “биометан” е възобновяем природен газ, произведен от органични източници, който в началото е биогаз, но след това се пречиства в процес на преобразуване на биогаз в биометан, който премахва приносите в биогаза, като напр. въглероден диоксин, силоксани и водородни сулфиди. До същия извод е достигнало вещото лице по СТЕ след анализ на процеса на пречистване на произведения в БиоЕЦ “Сливата” биогаз и че крайният продукт е биометан, отговарящ на определението, дадено в Регламент 168/2013г. на Европейския парламент.

Отделно от горното, така цитираното в писмото на министъра на енергетиката и писмата на ФСЕС становище на А., дори и да беше с друг застъпен извод, не може да обвърже административния орган. Компетенциите на А. са посочени в чл.11 от Закона за енергийната ефективност и в Устройствения правилник на агенцията, като не съдържат разпоредби за задължителни указания или становище, вкл. за компетентност по отношение производствените технологии, свързани с производството на електрическа енергия от биогаз. В този смисъл А. не е компетентен орган да изразява становище за критериите, определящи задължените лица по ПЗР на ЗПР на ЗДБРБ за 2022г., ЗБДОО за 2022г. и ЗБНЗОК за 2022г. Извън становището на А. административният орган не е изложил друг аргумент защо счита, че дружеството-жалбоподател не попада в изключенията на параграф 1,чл.7, т.д от Регламент (ЕС) 2022/1854.

Съгласно заключението на съдебно-техническата експертиза дружеството е собственик на енергиен обект, представляващ централа за добиване на биогаз, последващото му пречистване и производство на електрическа енергия. Биогазът се получава от анаеробното разлагане на органични отпадъци (анаеробна ферментация), като този биогаз обикновено е със състав 40-75% метан, CO₂ и малки количества сероводород и амониак. След провеждане технология по пречистване на биогаза (преминаване през ферментатори и постъпване в скрубър) той съдържа над 95 % метан (според свързания със системата газанализатор). Инсталацията за производство на биогаз и неговото пречистване е свързана с когенератори Caterpillar CG 170-16, като цялото добито количество пречистен биогаз се изгаря в тях и по този начин се генерира

електрическа енергия.

Категорично може да се застъпи извод, че произведената електроенергия от дружеството е получена от изгарянето на пречистен биогаз, който съдържа над 95% метан, както и че този метан е с биопроизход – получен в инсталация за анаеробно разграждане на органични отпадъци (животинска тор, зелени енергийни култури).

Изведените фактически констатации в заключението по СТЕ изцяло съответстват на определението за “биометан”, дадено в Регламент 168/2023 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013г. Съгласно чл.3, т.83 от Регламента “биометан” означава възобновяем природен газ, произведен от органични източници, който в началото е “биогаз”, но след това се пречиства в процес на преобразуване на биогаз в биометан, който премахва примесите в биогаза, като например въглероден диоксин, силокнаси и водородни сулфиди.

Нито цитираното наднационално законодателство, нито националното законодателство поставят изисквания за качествените показатели на биометана, от който се генерира електроенергия, поради което и съгласно определението за “биометан”, пречистеният по посочения в СТЕ метод биогаз, чието съдържание след пречистването е с над 95% биометан, следва да се счита именно за биометан.

В заключение съдът намира, че събраните доказателства и в частност приетата СТЕ установяват наличието на изключението по см. на чл.7, пар.1, б.“д“ от Регламент /ЕС/ 2022/1854, поради което жалбоподателят не е задължено лице по § 8 ал.1, ал.3 от ПЗР на Закон за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022г. След като не е задължено лице в обхвата на приложената правна норма – отсъства основание за внасяне от страна на А. 2002 ООД във Фонд "Сигурност на електроенергийната система" на целева вноска за м.12.2022 от получени приходи от продажба на ел.енергия, поради установена положителна разлика между пазарните приходи без ДДС и определеният от МС таван на приходите в размер на 388.41лв./MWh за съответния производител.

Поради неправилно прилагане на материалния закон, жалбоподателят не се явява задължено лице и издаденият спрямо него Акт за установяване на задължение № П-22221423222515/27.08.2024г. на орган по приходите при ТД на НАП С. следва да се отмени.

С оглед изхода на делото на жалбоподателя следва да бъдат присъдени претендираните и заплатени разноски – 50лв. държавна такса и 900 лв. възнаграждение за вещо лице.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на “Алексия 2002” ООД, ЕИК[ЕИК], Акт за установяване на задължение № П-22221423222515/27.08.2024г. на орган по приходите при ТД на НАП С., потвърден с Решение № АУ-12 / 25.10. 2024 г. на директора на ТД на НАП С..

ОСЪЖДА Национална агенция по приходите да заплати на “АЛЕКСИЯ 2002” ООД направените

по делото разноси в размер на 950 лева.

Решението може да бъде обжалвано пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.